

Рис.5. Зависимость ценового левириджа от цены реализации при производстве подсолнечника в SRL «Agroled» за 2017 год

Источник: выполнено по формуле 7 и данными таблицы 2

Литература:

1. Вронских М.Д. Изменение климата и риски сельскохозяйственного производства Молдовы, - К.: «Grafema Libris» SRL, 2011.- 560р.
2. ПармаклиД.М.,ТодоричЛ.П.,Дудогло.Т.Д.,ЯниоглоА.И. Эффективность землепользования: теория, методика, практика. Монография. - Комрат : Б. и., 2015 (Tipogr."Centrografic"). – 274 р.

CONSOLIDAREA RELAȚIILOR DE COLABORARE DINTRE MEDIUL ECONOMIC ȘI UNIVERSITATE PRIN PROIECTE EUROPENE

Liudmila ROȘCA-SADURSCHI,
Departamentul Științe Economice

Abstract. *The economic environment has always had a great value in forming and developing a strong society. A strong society creates a strong country with a developed economy. In order to form and develop a strong state, good cooperation relationships must be established between more constituent elements of this state, such as the academic environment (research, education, science, innovations), the political environment (strategies, policies, laws, directions priority of development), the economic environment (entrepreneurship, financing, places of practice, manufacturing), but also other areas that make up the whole society. Currently all these can be achieved with the support of the EU and its funds allocated through development projects. An example of such a successful project is presented in this article.*

Cuvinte cheie: *proiecte europene, cercetare-inovare, antreprenariat, PBLMD.*

Competitivitatea în mare parte depinde gradul de dezvoltare și nivelul de perfecțiune atât pentru mediul de afaceri, cât și pentru mediul academic. Dezvoltarea, la fel ca și perfecțiunea necesită investiții în personal, în tehnologii, în inovații la general. Drept o sursă de idei și de investiții vin proiectele internaționale (în special proiectele Europene).

De regulă, apariția unui proiect este asociată cu existența unei nevoi în cadrul unei organizații/instituții/companii sau a societății, cu alte cuvinte acesta este un răspuns la o problemă apărută, de aceea, una din caracteristicile cele mai pregnante ale proiectului este noutatea sa. Orice proiect aduce un element de noutate, o schimbare față de situația existentă.¹ Proiectele, de regulă, au un obiectiv stabil, pe

¹Natalia Monica BALOGH, Martin BALOGH, Valentin Ciprian FILIP, IMPLEMENTAREA PROIECTELOR CU FINANȚARE EUROPEANĂ – PROBLEME ȘI CAUZE ALE APARIȚIEI ACESTORA, Revista Transilvană de Științe Administrative 1

termen lung, deoarece pun bazele dezvoltării în continuare a potențialului partenerilor implicați și consolidează relațiile de colaborare și dezvoltare a acestora. Activitățile proiectului contribuie, de asemenea, la dezvoltarea dialogului și a încrederii reciproce între partenerii proiectului, la schimbul de bune practici, la întărirea cooperării și la conștientizarea problemelor intersectoriale, precum criza economică cu care se confruntă toți afiliații.

În Republica Moldova, în mare parte, proiectele existente în domeniul educației, dar și în dezvoltarea antreprenorialului sunt finanțate din fondurile europene. Fondurile structurale și de investiții europene (FSIE) ajută regiunile să își depășească handicapurile și să contracareze fenomenul „exodului de inteligență” și alte dezavantaje de care suferă. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (UE) dedică cinci articole „coeziunii economice, sociale și teritoriale”(articolele 174-178). Politica regională a Uniunii Europene vizează reducerea decalajelor economice, sociale și teritoriale dintre regiunile UE, susținând crearea de locuri de muncă, competitivitatea, creșterea economică, sporirea calității vieții și dezvoltarea durabilă.¹

Astfel, susținerea creșterii economice viitoare în Europa, poate fi realizată și prin dezvoltarea modalităților de intensificare a impactului cercetării și inovării (C-I), care joacă un rol important. Plus, că potențialul de creștere al Europei stă în dezvoltarea de noi produse și servicii și Europa este bine poziționată pentru a valorifica acest potențial.

Făcând referire la strategia Europa 2020 și la recente analize anuale ale creșterii, Comunicarea (Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Cercetarea și inovarea ca surse de reînnoire a creșterii [COM(2014) 339 final, 10.6.2014 - nepublicată în Jurnalul Oficial]) recomandă ca guvernele să pună accent pe cheltuielile care stipulează creșterea, în special acelea cu privire la C-I - chiar în condițiile în care acestea depun eforturi de reducere a deficitelor și a datoriilor naționale.

Astfel de investiții trebuie să fie însoțite de reforme ale sistemelor de C-I în vederea creșterii calității, eficienței și impactului cheltuielilor publice pentru C-I, tot odată aceste reforme trebuie să fie adaptate la caracteristicile fiecărei țări.

Țările UE ar trebui să elaboreze reforme în trei domenii principale:

- 1.îmbunătățirea calității dezvoltării de strategii și a procesului de elaborare de politici;
- 2.îmbunătățirea calității programelor, a concentrării resurselor și a mecanismelor de finanțare;
- 3.optimizarea calității instituțiilor publice care desfășoară activități de cercetare și inovare.

În susținerea țărilor UE la elaborarea reformelor reușite privind C-I, Comisia se va baza pe experiența obținută în cadrul inițiativei emblematice intitulată „Uniunea inovării” și al , exploatând facilitățile disponibile în *Orizont 2020*².

Comunicarea afirmă că succesul inovării depinde de calitatea politicilor publice, dar și de un mediu inovator puternic. Documentul evidențiază reușitele UE în materie de C-I, cum ar fi lansarea Uniunii inovării, dar afirmă că sunt necesare eforturi suplimentare în domenii precum aprofundarea pieței unice, consolidarea capacității de inovare a sectorului public, facilitarea accesului la finanțe, dezvoltarea competențelor oamenilor și promovarea cercetării de frontieră, (adică a cercetării în domenii noi și emergente, care poate fi interdisciplinară și poate implica abordări neconvenționale).³

Principalele obiective, de fapt, ale Comunicării sunt:

- Comunicarea propune consolidarea și concentrarea activităților de cooperare internațională ale Uniunii Europene (UE) în domeniul cercetării și inovării printr-o **dublă abordare**.
- Dubla abordare bazată pe o combinație între **deschidere** și **activități de cooperare internațională focalizate** va fi dezvoltată pe bază de interese comune și beneficii reciproce, la scară și cu sferă de aplicare optime, de parteneriat și de acțiuni sinergice.

Obiectivele cooperării internaționale a UE, prevăzute în Comunicare, în domeniul cercetării și al inovării sunt:

1.Consolidarea **exceleței și atractivității UE în domeniul cercetării și inovării**, precum și a competitivității sale economice și industriale, prin:

- crearea de situații reciproc avantajoase și cooperarea pe bază de beneficii reciproce;
- accesul la surse de cunoștințe din afara UE;

---

(36)/2015, pp. 3-16 file:///D:/Users/Office/Downloads/504-999-1-SM%20(1).pdf

¹[https://eur-](https://eur-lex.europa.eu/summary/chapter/regional_policy.html?root_default=SUM_1_CODED%3D26&locale=ro)

[lex.europa.eu/summary/chapter/regional_policy.html?root_default=SUM_1_CODED%3D26&locale=ro](https://eur-lex.europa.eu/summary/chapter/regional_policy.html?root_default=SUM_1_CODED%3D26&locale=ro)

² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=LEGISSUM:2701_8

³ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=LEGISSUM:2701_8

➤ atragerea de talente și de investiții în UE;
➤ facilitarea accesului la piețe noi și emergente;
➤ stabilirea de comun acord a unor practici comune pentru desfășurarea activităților de cercetare și exploatarea rezultatelor.

2. Abordarea **provocărilor societale globale** prin:

- dezvoltarea și implementarea mai rapidă a unor soluții eficiente;
- optimizarea utilizării infrastructurilor de cercetare.

3. Susținerea **politicilor externe ale UE** prin: realizarea unei coordonări strânse între politicile de *extindere*, de *vecinătate*, de *comerț*, *politica externă și de securitate comună*, politica privind *ajutorul umanitar* și politica de *dezvoltare* și prin integrarea cercetării și inovării într-o formulă cuprinzătoare de acțiune externă.¹

Directivile politicilor UE prevăd atât intensificarea reformelor în domeniul cercetării și inovării, cât și a învățământului în general, dar și a sectorului practic, unde toate aceste inovații vor fi implementate. Astfel de politici sunt preconizate, la nivelul UE, pentru sectorul antreprenorial, care este baza oricărei economii naționale. Pentru a dezvolta economia unei țări este nevoie să stimulăm „coloana vertebrală” a acestei economii, și anume Întreprinderile Mici și Mijlocii (IMM).

Regulamentul (UE) nr. 1287/2013 – programul pentru competitivitatea întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (COSME) (2014-2020), vizează consolidarea sprijinului acordat întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) prin crearea și dezvoltarea condițiilor care pot stimula dezvoltarea antreprenorialului.²

Principalele direcții de acțiune a acestui Regulament sunt:

➤ Deoarece, IMM-urile contribuie la **creșterea economică și la ocuparea forței de muncă** în EU, prin programul COSME, aceste întreprinderi își pot menține mai ușor competitivitatea datorită accesului la finanțare și la piețe de desfacere, se poate ajunge la o reglementare mai simplificată și la promovarea antreprenoriatului.

➤ Programul dat va furniza un **canal de comunicare direct** între IMM-urile europene și Comisia Europeană.

➤ Programul va susține acțiunile care **îmbunătățesc accesul IMM-urilor la finanțare** (creșterea capitalului propriu, granturi, garantarea împrumuturilor, programul Orizont 2020), de la crearea afaceri și până la etapa de dezvoltare.

➤ **Facilitarea, de către program, a accesului la piețe din interiorul și din afara UE.** Oferirea de informații privind:

- oportunitățile de afaceri disponibile;
- obstacole existente la intrarea pe piață în zone din afara UE;
- consiliere privind practicile juridice și vamale.

➤ Asigurarea cu serviciile de sprijin cu privire la **drepturile de proprietate intelectuală**, inclusiv asistență pentru cooperarea transfrontalieră în domeniul afacerilor, pentru transferul de tehnologie, pentru cercetare și dezvoltare și pentru parteneriate în domeniul inovării.

➤ Menținerea competitivității și a durabilității întreprinderilor, se va realiza prin **îmbunătățirea elaborării și a punerii în aplicare** a politicilor existente care afectează IMM-urile. De asemenea, acesta va promova **cooperarea transfrontalieră** și va sprijini **dezvoltarea de produse și servicii și de tehnologii**.

➤ IMM-urile vor fi încurajate să funcționeze într-o **manieră durabilă din punctul de vedere al mediului și să practice responsabilitatea socială**.³

De fapt, dacă să vorbim despre programul care unește sau face o paralelă dintre Cercetare -Dezvoltare și dezvoltarea antreprenoriatului, și anume, programul Orizont 2020, care este un programul UE de cercetare și inovare pentru perioada 2014-2020. Acesta este menit să pună în aplicare Uniunea Inovării, strategia de inovare a Europei și una dintre inițiativele emblematiche din cadrul strategiei Europa 2020. Orizont 2020 vizează consacrarea UE ca economie de prim rang bazată pe cunoștințe, care creează produse științifice și inovatoare de nivel mondial, pentru a asigura competitivitatea globală a Europei.⁴ Comisia Europeană vizează sprijinirea parteneriatelor la nivelul UE ca parte a obiectivului strategiei Europa 2020 de a investi 3 % din

¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=LEGISSUM:270101_1

² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=LEGISSUM:1901_3

³ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=LEGISSUM:1901_3

⁴ https://eur-lex.europa.eu/summary/chapter/research_innovation.html?root_default=SUM_1_CODED=27

produsul intern brut (PIB) în cercetare-dezvoltare (CD). În ansamblu, Comisia Europeană, țările UE și industria planifică să investească peste 22 de miliarde EUR în cercetare și inovare.¹

În vederea realizării prevederilor politicilor UE până în anul 2020, sunt alocate mai multe fonduri de finanțare a proiectelor și activităților acestora de sprijinire a învățământului, cercetării și inovării, precum și a dezvoltării antreprenoriatului.

Un astfel de proiect este și proiectul implementat la 6 universități din Republica Moldova, 561884-EPP-1-2015-1- DK-EPPKA2-CBHE-JP Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students' Competitiveness and Employability (*PBLMD*), din cadrul programului european **ERASMUS +**. PBLMD este o abreviere ce semnifică „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților”.

PBLMD este un proiect național, de consolidare a capacităților care are ca scop îmbunătățirea calității metodologiilor de predare și învățare și a programelor de învățământ superior din Republica Moldova, și în același timp sporirea relevanței acestora pentru piața forței de muncă și a grupurilor dezavantajate în societate. Proiectul are de asemenea un fir special de mobilitate în care studenții de la nivel de licență și cadrele didactice din Republica Moldova vor face vizite la partenerii de proiect din UE pentru a studia și pentru a beneficia de instruire.

Proiectul a fost, de asemenea, bazat pe rezultatele proiectului structural finanțat de TEMPUS “Consolidarea Autonomiei Universitare în Moldova” (EUniAM), cum ar fi:

- Necesitatea de predare bazată pe cercetare,
- Necesitatea pentru noi metodologii de predare,
- Necesitatea pentru o calitate îmbunătățită a predării,
- Necesitatea pentru expunerea internațională a universităților,
- Necesitatea pentru cooperare cu industria.

PBLMD intenționează să abordeze aceste necesități prin introducerea de noi metodologii și metode de predare și învățare inovatoare (pentru contextul universităților din Moldova), cum ar fi: Învățarea Bazată pe Probleme (PBL), Învățarea Bazată pe Cercetare (EBL), simulări și re-proiectarea a 6 programe de studii pe baza acestor metode la 6 universități.²

În cadrul Universității de Stat „B.P.Hasdeu” drept program - pilot pentru implementarea acestui proiect a fost ales programul „Business și Administrare”, după care a urmat și programul „Contabilitate”. Pentru aceste programe au fost modernizate planurile de învățământ, au fost modificate curriculele universitare, au fost elaborate strategia și planul de dezvoltare.

Începând cu 1 septembrie 2017 în cadrul Facultății Economie, Inginerie și Științe Aplicate au fost puse în aplicare planurile de studii modernizate conform prevederilor metodologice ale PBL. Planurile de studii au fost modernizate conform prevederilor legale din Republica Moldova, conform recomandărilor partenerilor proiectului din UE. Aceste planuri au fost consultate de către reprezentanții întreprinderilor, în vederea identificării disciplinelor incluse în planuri, numărul de ore contact direct și studiu individual, astfel ca să fie satisfăcute cerințele pieții muncii.

Din motiv că mai multe discipline ale programelor de studii din cadrul Facultății sunt predate în serii de grupe, metodologia PBL s-a implementat la două programe: „Business și Administrare” și „Contabilitate”. Respectiv, pentru a dezvolta abilitățile de predare la profesori prin metoda PBL, mai multe cadre didactico-științifice, care predau la ambele programe au beneficiat de mobilități academice în cadrul proiectului. De mobilități academice în UE au beneficiat 12 persoane. În afară de mobilități academice au fost organizate vizite de studiu în UE, dar și cursuri de instruire și workshopuri atât în țară (de către partenerii UE), cât și în țările UE.

Printre modernizările efectuate la nivel de program și la nivel instituțional putem enumera: introducerea în primul semestru a anului I de studii în toate programele aprobate în anul 2017(4 programe) a disciplinei „Principii de studiu prin metoda „Învățarea prin Cercetarea Problemei” (*PBL – Problem Based Learning*)”; pentru fiecare program de studiu la început de an se aprobă, prin ședința Departamentului, *directorul de program*; pentru fiecare semestru se stabilește tema semestrului, din care reiese temele pentru mini proiectele interdisciplinare.

În vederea introducerii modernizărilor și a coordonării acestora cu cerințele pieții muncii au fost organizate mai multe întruniri ale cadrelor didactice de la Facultatea de Economie, Inginerie și Științe

---

¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=LEGISSUM:2701_6

² <http://pblmd.usch.md/>

Aplicate cu antreprenorii locali, care au susținut modificările în planul de învățământ pentru programul de studii „Business și Administrare” și au încurajat învățământul bazat pe probleme. La aceste întruniri au participat reprezentanții întreprinderilor: S.A. „CahulPan”, S.A. „Modernus” și SRL „ALL4GO”. În cadrul acestor întruniri au fost discutate modificările în modul de instruire a studenților, căile de îmbunătățire a pregătirii studenților, modul de realizare a activităților practice și modalitățile de intervenție și sprijin din partea antreprenorilor în procesul de studii. Reprezentanții întreprinderilor au salutat ideea de bază a proiectului și sau oferit să fie partenerii universității în implementarea cu succes a proiectului PBLMD la USC.

Aceste modernizări au fost efectuate sub coordonarea partenerilor UE, în timpul vizitelor efectuate la Universitate. Tot odată au fost efectuate consultări cu antreprenorii și studenții de la programul de studii „Business și Administrare”.

Lecțiile învățate în primii doi ani de implementare a programelor modernizate, cu implementarea metodologiei PBL, au fost analizate după șase criterii (Formarea grupurilor; Alegerea și formularea problemelor pentru studiu; Elaborarea calendarului de timp (repartizarea timpului pentru prelegeri, seminare, laboratoare, lucrul la proiect; Monitorizarea activității de elaborare a proiectelor; Modul de evaluare a studenților; Legătura dintre disciplinele incluse în proiect/planul de studii). Cadrele didactice, care au predat la programele „Business și Administrare” și „Contabilitate” s-au expus referitor la problemele identificate în procesul coordonării grupurilor de studenți și au dat unele recomandări. Susținerea proiectelor la finele fiecărui semestru se face în prezența cadrelor didactice, care au coordonat proiectele, dar și 1-2 profesori, care nu au fost implicați în ghidare. După susținerea proiectelor, la ședința departamentului, se discută atât momentele pozitive, cât și negative, întâlnite în coordonarea activității studenților la elaborarea mini proiectelor interdisciplinare. Recomandările primite de către profesori-colegi, dar și din partea studenților sunt luate în considerație la stabilirea modalităților de lucru cu studenții pentru următorul semestru. La finele fiecărui semestru Serviciul Managementul Calității, Ghidare și Consiliere în Carieră al USC efectuează un sondaj al studenților, respectiv obiectiile și recomandările studenților sunt luate în considerație la perfecționarea metodelor de predare și evaluare a studenților.

Se așteaptă ca până în 2022 programul *Business și Administrare* să devină recunoscut la nivel internațional și să atragă studenți europeni și internaționali ca studenți la cursuri și la cursuri de schimb. De asemenea, se preconizează că până în 2022 mai multe programe de studii de licență de la Facultatea de Economie, Inginerie și Științe Aplicate la universitatea noastră, vor fi re-proiectate pe baza PBL, metodologii și metode active de predare și învățare centrate pe student. Se are în vedere o aliniere mai bună a cunoștințelor, competențelor și abilităților studenților pe piețele forței de muncă.

Implementarea cu succes a metodologiei PBL în cadrul programelor de studii superioare de licență (ISCED 6) și de master (ISCED 7) va consolida colaborarea universităților cu mediul de afaceri (inclusiv incubatoarele de afaceri, parcuri/platforme industriale) și centrele de cercetare-dezvoltare, în vederea sporirii relevanței procesului de formare a abilităților, competențelor și cunoștințelor specialiștilor solicitați de piața forței de muncă (Figura 1).

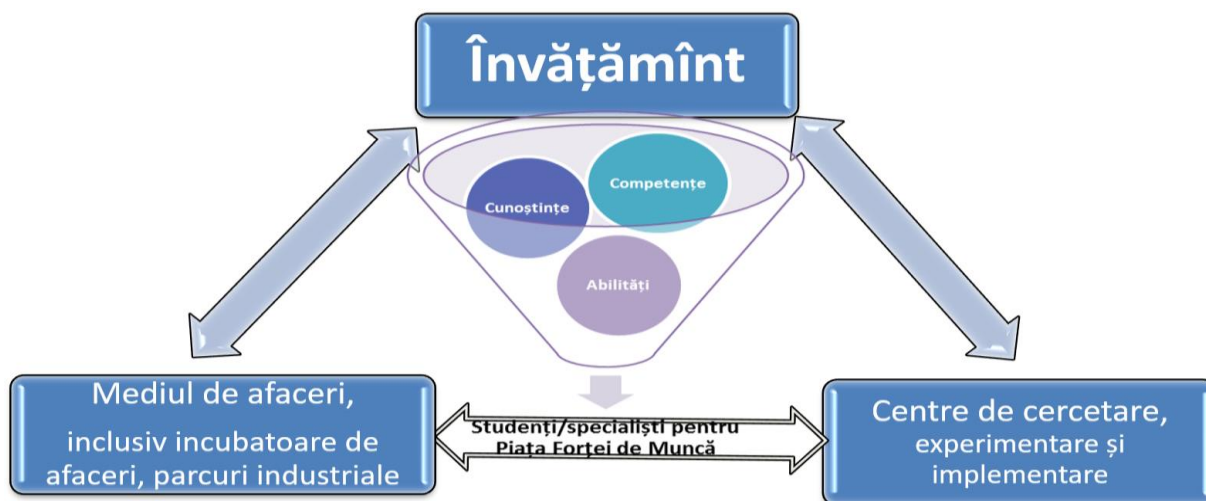

Figura 1. Interdependența dintre elementele mediului social și formarea specialiștilor
Sursa: elaborat de autor

În vederea dezvoltării acestui proiect în cadrul instituției sunt preconizate spre realizare un șir de activități grupate în trei perioade importante:

- Perioada 1: Perioada de pregătire a modernizării;
- Perioada 2: Implementarea modernizărilor
- Perioada 3: Evaluarea și perfecționarea activităților

Perioada 1. Perioada de pregătire a modernizării

Perioada de pregătire este preconizată pînă în luna septembrie 2019 (inclusiv). Aceasta este perioada în care se vor face pregătirile principale pentru asigurarea unor condiții bune de implementare pe larg a proiectului. În această perioadă se preconizează autorizarea programului de formare a cadrelor didactice de la instituție, și a tinerilor specialiști privind aplicarea metodologiei PBL. **Programul de formare continuă: „Învățarea axată pe rezolvarea problemelor”** va fi aprobat la Senatul universitar 2019, după care urmează să fie autorizat de către ANACEC (Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare) și coordonat cu ministerul Educației, Culturii și Cercetării a Republicii Moldova.

Până la finele anului de studii 2018-2019 este preconizată aprobarea de către Senatul instituțional a Strategiei de implementare a PBL la nivel de universitate (facultate) pentru perioada 2019-2021.

Perioada 2. Perioada implementării modernizărilor

A doua etapă este caracterizată prin acțiunile ce țin direct de implementarea modernizărilor aprobate.

Imediat ce se va autoriza programul de formare continuă „Învățarea axată pe rezolvarea problemelor”, pot începe cursurile de instruire a cadrelor didactice a USC. Responsabil de realizarea și desfășurarea cursurilor programului „Învățarea axată pe rezolvarea problemelor” va fi Centrul de Formare Continuă (în continuare CFC) - o subdiviziune structurală și din punct de vedere funcțional este asimilat cu facultatea.

Perioada 3. Perioada de evaluare și perfecționare

În a treia etapă ne propunem modificarea planurilor de studii pentru toate programele de studii de licență din cadrul Facultății de Economie, Inginerie și Științe Aplicate, cu implementarea metodologiei PBL:

- Contabilitate
- Finanțe și Bănci
- Informatică
- Inginerie și Management în Industria Alimentară
- Inginerie și Management în Construcția de Mașini

Pentru aceste planuri vor fi elaborate curricule noi, cu mai multe elemente de predare interactivă, învățământ la distanță.

Tot odată vor fi stabilite mai multe metode de implicare a studenților și reprezentanților mediului de afaceri în evaluarea funcționării programelor, metodelor de predare, temelor de cercetare, aplicarea practică a rezultatelor cercetărilor studenților.

Din exemplu real expus observăm că proiectele europene aduc investiții nu doar în infrastructură, dar și direct în învățământ, cercetare și inovare, cât și stabilirea și consolidarea relațiilor de colaborare dintre mediul de afaceri și mediul economic. Aportul adus de UE prin proiecte și fonduri europene este foarte mare și contribuie la dezvoltarea potențialului de inovare și de creare a infrastructurii antreprenoriale.

РОЛЬ ГЛОБАЛЬНЫХ ГОРОДОВ КАК МЕЖДУНАРОДНЫХ ФИНАНСОВЫХ ЦЕНТРОВ

Татьяна МАРЕНА, к.э.н., доцент
Мариупольский государственный университет (Украина)

Summary. *The article considers the relation between the notions of a metropolis, a world city, a global city and an international financial center. The scientific approaches to the definition of the content and the main features of the category of "international financial center" and the interpretation of concepts that are used to determine the cities important for the world economy are investigated. It is stated that the international financial center does not necessarily have to be formed on the basis of a metropolis, for which the size of territory and population matter, or a world city, for which the good geographical location and developed trade infrastructure are important. Financial component in defining the concept of a global city is identified. It is proved that there is a close correlation between the notions of the global city and the international financial center.*